

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.
*
Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre . . . . 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Bejárat a Fazekas-utca felől.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Házaszályrevízió.

Kassa, július 8.

Az általános választói jog még el sem készült, az aggodalmak azonban, mint fekete varjak, úgy előzik meg lassu közeledtét. Mi történik — ez a legfrissebb aggodalom — ha a nemzetiségek és a szocialisták az általános választói jog alapján összeülő parlamentben szövetségre lépnek s megobstruálják a nekik nem tetsző törvényjavaslatokat.

Mondjuk, hogy ez által kerékkötői lesznek a nemzeti törekvéseknek? Mi történik akkor, tűnődnek a politikusok? Erre az eshetőségre számítván, nemde aktuális a házaszályok valamelyes reformjára gondolni? Olyan reformra, mely a most élvezett szólás szabadság megnyirbálása nélkül, pusztán a technikai obstrukciót tenné lehetetlenné.

Helyes, gondolkodni ezen lehet, de azután ott álljunk is meg. Tovább egy lépéssel se menjünk, mert nekünk a házaszályrevíziót megcsinálni nem lehet. Annyira nem ülünk a nyeregben, oly biztosan még nem virradt fel a nemzeti uralom napja, hogy alkotmányunk épületében a legszilárdabb talpkövet lazítsuk meg. A többi egy fabatkát sem ér, a házaszály a mi erősségünk, annak jegyében győztünk s ha mi támadnánk ellene, az volna a vesztünk, bukásunk.

E gondolattól a tett még nagyon messze esik. S Kossuth Ferencnek még a gondolatot is nagyon a terhére irták. Pedig, ahogy mondta ki, hogy a házaszályrevíziót meg kell csinálni, ahogy lépett elő konkrét indítvánnyal, egy bizalmas értekezleten mint saját, egyéni gondolatát közölte, jövőbe néző lelkének aggodalmát.

Ebből persze nagy vihar kerekedett. Nagyobb, mint a mennyit ebben a kérdésben a lényeg megérdemel, már t. i. az, amit Kossuth mondott. A haladópartí lapok persze kapva-kaptak az alkalmon s teleordítják az országot, hogy Kossuth megfejelte az ugrai levelet, hogy be akarja hozni a klotürt, más ehhez hasonló hazugságot.

Tény, hogy a házaszály alkotmányos garanciáink között féltve őrzött kincsünk. Már érintése is veszélyes. Már, ha csak megkerülgetik, akkor is vihar támad. Vihar, mint most, noha óriási félreértés van a

dologban, mert Kossuth korántsem mondotta azt, amit neki imputálnak, mint a hogy nem zokogott a híressé vált értekezleten, noha ezt ökölnyi betűkkel írják a haladó lapok.

Mindezt tekintetbe véve elhithetjük Kossuth Ferencnek, hogy ő nem akar sem klotürt, sem házaszály megnyirbálást. Kossuth Ferenc az ordítóknál is jobban tudja, hogy a nemzeti politika ma is tövises ágyban nyugszik. Ma is nehéz nemzeti jogainkat érvényesíteni, látjuk ezt a kiegyezési tárgyalásoknál, az alkotmánybiztosítékok dolgában. Nemkülömben azt is tudja Kossuth, hogy a nemzeti hadseregért folytatott küzdelem most pihen ugyan, de azért még hamarosan feléled.

Ki hinné ezek után Kossuthról, hogy meg akarja csinálni a házaszályrevíziót. Nekünk nagyobb szükségünk van rá, semmint bármely a jövőből integető aggodalom kedvéért egy szemernyit is feláldozhatnánk belőle.

Az aggodalom pillanatában, különösen most a horvát garázdálkodás után, hazáját szerető ember a jövő eshetőségeit is fontolgatja. Így támadhatott Kossuth gondolata is, melyet pártjával közölt. Azonban nagyobb fontosságot ne tulajdonítsunk ennek, mint amennyit Kossuth tulajdonított neki. Már pedig az bizonyos, hogy ezt a gondolatot ugyan tett nem követi.

Tisztviselők lakáspénze.

Lakbérjavítást kérnek.

Küldöttség megy a kormányhoz.

Gyűlés a vármegyeházán.

A kassai tisztviselők más szervezet, vagy testület hián, tegnap a tisztviselők fogasztási szövetkezetének cégére alatt a lakbérmezériák dolgában gyűlést tartottak a vármegyeházán. A gyűlés iránt sajnos nem volt akkora érdeklődés, mint aminőt a kérdés fontossága tényleg megkövetel. A hatalmas tisztviselői karból alig ötvenen jelentek meg, ami annál feltűnőbb, mert az összes tisztviselők eminens érdekéről van szó.

A lanyha érdeklődés azonban mit sem von le a gyűlés jelentőségéből. Tény, hogy a tisztviselők helyzete a drága lakberek terhe alatt nagyon nehéz. Tény, hogy a drága lakások árát a tisztviselő szegényes fizetéséből kénytelen pótolni. Tény, hogy e miatt életszükségeit nem tudja teljesen kielégíteni s a differenciák pótlására legtöbbje adósságot kénytelen csinálni. Az elvitázha-

atlan tényekkel kapcsolatosan méltán elvárhatják a tisztviselők az államtól és a törvényhatóságtól, hogy a kassai lakásviszonyokat mérlegelve, lakbérüket magasabb összegre emelje.

Ezt célozza a most megindult akció s az az érzésünk, hogy a mozgalom felszinen tartásával a kassai tisztviselők hamarosan célt érnek.

Az államnak, valamint a törvényhatóságnak nem lehet érdeke, hogy tisztviselői karát súlyos gondok között lássa. Azzal a körülménnyel, hogy a tisztviselő hivatásának megfelelő Kassán kénytelen lakni, az államnak és a törvényhozásnak számolni kell. A tisztviselő lakbérének rendezésével nem kíván egyebet, mint azt, hogy az állam illetve a törvényhatóság tegye lehetővé, hogy társadalmi állásának, intelligenciájának megfelelő lakást béreljen.

Számok beszélnek, hivatalos adatok tanuskodnak amellet, hogy a tisztviselői kar lakbéré Kassán nem áll arányban az általános lakásdrágasággal. A kassai lakások ára a fővárosi lakásviszonyokkal egyenrangú, ezzel szemben a tisztviselők jóval kevesebb lakáspénzben részesülnek mint fővárosi kartársaik.

Jogos tehát mindenképpen a tisztviselők mozgalma s megérdemli az igazság és a méltányosság szempontjából is, hogy sikerre vezessen. Megérdemli a tisztviselők mozgalma az egész kassai közönség sympathiáját, mert valamennyien készséggel tanusítjuk, hogy a jelenlegi és belátható időközön keresztül nem változó viszonyok között — a tisztviselő helyzete Kassán tengődés, küzdelem, az örökös gondok, anyagi harcok láncolata.

A hatalmas kassai tisztviselői kar, minden hazafias és kulturális mozgalomnak lelkes osztályosa, nem maradhat a mai körülmények között; reméljük az állam és a törvényhatóság talál rá módot, hogy dolgos taborát meglegedetté tegye.

A kassai tisztviselők lakásbérének rendezése ügyében tegnap délelőtt 11 órakor megtartott gyűlésen Lekly Gyula felsőipariskolai igazgató elnökölt, aki a jelenvolutakat üdvözlőlvén a gyűlés köszönetét tolmácsolta Puky Endre dr. alispánnak azért a szíveségért, hogy a vármegyei székház termét a tisztviselők gyűlésére megnyitotta. Ezután dr. Papp Ilés főreáliskolai tanár a mozgalom egyik lelkes vezetője bejelentette, hogy a mult ősszel a tisztviselők lakásbérük rendezése ügyében memorandumot adtak át gróf Andrássy Gyula belügyminiszternek, de azóta e kérdésben semmi sem történt. Az első memorandumban már jelezték, hogy a készülő vizvezeték a lakásbérket jelentékenyen megdrágítja.

Ez azóta bekövetkezett. A lakások 15—20 százalékkal megdrágultak. A tisztviselők helyzete megköveteli, hogy sürgősen cselekedjenek. Ez okból indítványozza, hogy egy második memorandumot terjesszenek a kormányhoz, melyben a már ujabban felemelt lakásbérekre hivatkozva, a lakáspénznek 1908-tól való felemelését kérik. Ezután felolvasta a memorandumot, mely részletesen kiterjeszkedik a kassai lakásviszonyokra s pontos adatokkal illusztrálja a lakásmezériákat. Tekintettel arra, hogy a kormány a vasuti tisztviselők hasonló kérelmét nyom-

ban teljesítette, reméli, hogy a kassai közel 500 főnyi tisztviselői kar kérelme is meg-hallgattatást talál.

A gyűlés a memorandumot elfogadta s elhatározta, hogy nagyobb küldöttséget menseszt a kormányhoz, a tisztviselők kérelmének tolmácsolására. A küldöttség vezetőjéül valószínűleg Arnold Sándor táblai tanácselnököt kéri fel.

A kassai közigazgatási tanfolyam.

Tájékoztató a felvételre.

Tájékoztató a kassai községi közigazgatási tanfolyamra való felvételről az 1907—8. tanévre Puky Endre dr. alispán, a kassai közigazgatási tanfolyam igazgatója a következőket közli: Az 1907—8. évi tanfolyam 1907. évi szeptember hó 2-án kezdődik Tanfolyami hallgatóul az vehető fel, aki a főgimnázium, vagy főreáliskola VIII. osztályát, vagy ezen középtanodákkal egyenrangú más középfokú iskolát, vagy megfelelő katonai tanintézetet sikeresen végzett. A kereskedelmi akadémia és felső kereskedelmi iskolák elvégzése csak az érettségi vizsgálat letétele esetén jogosít a községi közigazgatási tanfolyamra való felvételre; az iskolai tanulmányok befejezése után valamely községi, vagy körjegyzői, vagy rendezett tanácsú városi jegyzői irodában mint aljegyző, (segédjegyző, jegyzősegéd, jegyzői irnok, vagy jegyző-gyakornok) legalább egy évi gyakorlatot töltött; az állam hivatalos nyelvét szóban és írásban bírja; teddhetlen előéletű. Az elméleti előkészültség igazolására szolgál az illető tanintézeti bizonyítvány; az egy évi gyakorlat igazolására az illető községi vagy körjegyzőnek, vagy rendezett tanácsú városi jegyzőnek az alispán által láttamozott bizonyítványa; — feddhetlen előélet pedig községi bizonyítvánnyal igazolandó. Azoknak, akik a tanév megkezdésekor katonai fegyvergyakorlatot, vagy szeptember hónapon túl terjedő tényleges katonai szolgálatot teljesítenek, — ha felvétel végett a kellő időben szabályszerűen jelentkeznek, megengedtetik, hogy csak a fegyvergyakorlat, illetőleg a tényleges szolgálat bevégezése után kezdjék meg az előadások látogatását. Tanítói oklevél a tanfolyamra való felvétel alapjául nem szolgálhat. Felvételi vizsgálatnak helye nincsen. A magukat felvételnél szándékozókat a tanfolyam igazgatójánál (Kassa, vármegyeház) augusztus 26—31-ig írásban, vagy személyesen naponként délelőtt 8—10 óráig, a már előbb felemlített okmányok bemutatása mellett kötelesek jelentkezni, a mikor is végleges felvételük esetén felvételi igazolvánnyal látatnak el. Írásbeli jelentkezés a „Községi közigazgatási tanfolyam igazgatóságának, Kassa, Vármegyeház” címzéssel küldendő. Jelentkezéseket azonban már most előjegyzésbe vesz az igazgatóság. Az augusztus 31-ikén túl jelentkezők felvételét csak a m. kir. belügyminiszter engedheti meg. Az igazgatónak a felvételt elutasító határozata ellen a jelentkezőknek 3 nap alatt a belügyminiszterhez lehet — az igazgató útján felebbezni. — Az évi tandíj 40 korona, mely összeg felévenként 20—20 koronás részletekben — az első részlet a felvétel alkalmával — fizetendő le. Igazolt szegénység esetén a jelentkező hallgató a tandíj lefizetése nélkül is felvétetik ideiglenesen s a végleges tandíjmentesség felett, az előadói értekezlet javaslatára, a m. kir. belügyminiszter utólag határoz. Mint az előző években, úgy az 1907—8. tanévben is a hallgatók részére a tanfolyami épületben közös étkező (mensa) rendeztetik be, hol az abban részt venni óhajtok 30 korona havi díjért rendes ebédet (leves, hus kőréttel és mártással, feltétellel és ünneppalokon még tésztaétel) és vacsorát (husétel körözve) kapnak. A szegénysorsú és jó előmenetelű

hallgatók, az előadói értekezletnek egy egy óra szóló határozata alapján, kedvezményképen az ételmezési díjaknak felét fizetik, másik felét ösztöndíj gyanánt a miniszter által adott államsegélyből a tanfolyam pénztára fizeti. — A legkiválóbb hallgatók igazolt szegénység esetén teljesen ingyen kapnak ételmezést, vagyis a havi ételmezési díjat ösztöndíj gyanánt a miniszter által adott államsegélyből a tanfolyam pénztára fizeti helyettük. — Az 1901—2. tanévben 4 hallgató teljes ingyenes, a többi feldíjas, az 1902—3. tanévben 12 13 hallgató teljes ingyenes, 2 3 hallgató feldíjas, az 1903—4. tanévben 18 hallgató feldíjas, az 1904—5. tanévben 13 hallgató teljes ingyenes, 6 hallgató feldíjas, az 1905—6. tanévben 15 hallgató teljes ingyenes, 18—20 hallgató feldíjas s a legutóbbi tanévben 15 teljes ingyenes, 20—25 hallgató feldíjas ételmezési ösztöndíjban részesült. Régen érzett hiányt pótol a hallgatók otthona — internátus —, amely a Kassa szab. kir. város által a tanfolyam céljára átengedett külön terjedelmes épületben husz bennlakó részére van berendezve. A bennlakók a közös étkezésben, a tanfolyami épületben, részt vesznek s azonfelül reggelit kapnak. A bennlakás kedvezményében (beleértve butorzonon és ágyneműn felül még fűtést, világítást, kiszolgálást, reggelit, ebédet és vacsorát) a kiválóbbak, a segélyre leginkább reászorulókat, külön díj fizetése nélkül részesednek, ami havi 40 korona ösztöndíjnak felel meg, míg a többiek havi 20 koronáért nyerik el a bennlakás és teljes ellátás kedvezményét. A múlt tanévben 15 hallgató teljes ingyenes, 5 hallgató feldíjas bennlakási ösztöndíjban részesült. E kedvezményt is hónapról-hónapra szóló határozatával az előadói kar engedélyezi. A tandíjmentességért a m. kir. belügyminiszter urhoz s az étkezési és bennlakási kedvezményért a tanfolyami igazgatóságához intézendő külön-külön bélyegtelen kérvényt kell benyújtani a beiratkozás, vagy az előjegyzés iránti jelentkezés alkalmával. E kérvényekhez elegetendő egy példányban csatolni a jelentkező családi és vagyoni viszonyait feltüntető helyhatósági bizonyítványt. Az előadások hétköznapokon és pedig öt napon át délután 2—6 ig, egy napon pedig 2—7-ig tartatnak meg, hogy a délelőtti órákat a hallgatók megélhetésük biztosítása végett tisztességes keresetmódra használhassák. A szegényebb sorsú hallgatók a tanfolyam könyvtárából a tanév tartására használat végett, ingyen tankönyvvel is ellátatnak (az elmúlt tanévben husz-an részesültek e kedvezményben). A hallgatókat betegségük esetén a tanfolyami orvos ingyenes gyógykezelésben részesíti s méltánylást érdemlő esetekben a gyógyszerszámla kiegyenlítését is a tanfolyam pénztára vállalja magára. A tanfolyam kebelében ifjúsági kör áll fenn, amelyet az 1903—4. tanévi hallgatók alakítottak a testületi szellem ápolása s tudományos szakkérdések megvitatása céljából s a mely legszükségesebb szakkönyvekből álló kézi könyvtárral rendelkezik.

UJDONSAGOK.

— **Hymen.** Nemlaha Gyula kir. ítélőtáblai bíró, a kassai járásbírószág vezetője, eljegyezte özv. Kecskeméthy Kormoss Béláné sz. Illéssy Róza urnót Beregbenén. — Kresz Lajos cs. és kir. katonai ételmezési tisztviselő tegnap tartotta esküvőjét Stronczér Sárika urléánnyal Gölniczbanján.

— **A Kassai Kereskedők Köre** saját alapja javára vasárnap, július hó 14-én, a „Csermelyvölgyi kioszkban” kedélyes műsorral egybekötött zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Belépti jegy 2 korona, családjegy 5 korona. — A táncmulatságon Rác Gyula zenekara játszik.

— **Nyári mulatságok.** A Kassai Iparoskör tegnap délután a Bankon nyári táncmulatságot rendezett. Az iparos osztály nagy számban jelent meg a mulatságon, ezzel is

tanuljelt adván, hogy az iparoskör valóban hasznos hivatást tölt be, az iparostársadalom tömörítése érdekében. A mulatság sikere, már biztos záloga az iparosok egyetértésének és a szoros kartársi viszonynak, mely annál örvendetesebb jelenség, mert így módon várható, hogy az iparos osztály saját érdekeinek védelmezésében egyértelműen fog eljárni. Az iparoskör mulatsága kedvező, szép időben igen kedélyes hangulatban folyt le s a jelenlevők egy jól töltött nap érzésével távoztak haza.

— **Kirabolt ügyvéd.** A sátoraljajuhelyi rendőrségtől ma reggel a kassai rendőrséghez távirat érkezett, hogy ott tegnap este Lichtenstein ügyvéd lakására ismeretlen tettesek betörték s az ügyvéd hálószobájából 6000 korona értékben 2 briliáns gyűrűt és 3 köves briliáns függőt elloptak. A rendőrség a szükséges intézkedéseket megtette.

— **Kihágások krónikája.** A kassai rendőrség az elmúlt hetén kihágási ügyekben hozott ítéleteiről a következő jegyzeket adta ki: Kardos Béla pék-segéd, mert saját utlevélét másnak adta el, 20 kor. pb. Podraczki József majoros Keczerpekléből, mert vizezett tejet árusított 38 kor. pb. Polyák Andrásné kassamindszenti, Pekó Józsefné a-mislyei, Visnyaisszki János pamlényi majorosokat, mert lefőlözött tejet teljes tejként árusítottak, egyenként 14 kor. pb. Reicherba Konrád, Varga Mária és Lukács János cseledek, mert szolgálati helyükről elszöktek, 3—3 napi elzárás és toloncolás. Sebeshajtás miatt Habaczko Mihály kassaujfalusi fuvaros 12 órai elzárás és 10 kor. pb. Nyilvános helyen való veszekedés miatt Hudák János ács-segéd 1 napi elzárás és 20 kor. pb.

— **Furfangos család pénzhamisító géppel.** A gyors meggazdagodás vágyát furfangos módon akarta értékesíteni egy Fischer Sámuel nevű foglalkozás nélküli egyén. A ravasz ember felkereste Drótos Mihály edelényi jómodu gazdát és előadta neki, hogy ő egy hamis pénzgyártó banda tagja és egy bécsi ur segítségével hamis 20 koronásokat gyártanak. A hamisítványok pedig oly ügyesek, hogy azok a valódi bankjegyektől meg sem különböztethetők. Felszólította Drótost, hogy álljon be a bandába, mert úgy olcsón nagy vagyont szerezhethet. Drótos Mihályt elkápráztatta a hirtelen meggazdagodás vágya és megígérte Fischernek, hogy másnap bejön Miskolcra, ahol a bécsi ur is várni fogja és itt együttesen megbeszélnek az üzlet részleteit. Drótos másnap be is jött Miskolcra, ahol a pályaudvaron már várta Fischer és a bécsi ur, aki azonos Weinberger Mór miskolczi rovvott multu egyénnel. Weinberger egy gépet mutatott, mely nem volt egyéb, mint egy fenyőfából készült s pléhvel fedett láda. Itt megmagyarázták Drótosnak a „gép” kezelési módját s hogy igazolják állításaik valódiságát, egy üres papírlapot tettek be a láda felső nyílásán s néhány pillanat múlva az alsó nyíláson egy huszkoronás bankjegy jött ki. A két bűntárs azután 2400 koronát kért Drótostól a szükséges nyersanyagok beszerzésére. Drótos felült a csalóknak és hazautazott Edelénybe a kért pénzért. A nagy boldogságban azonban bizalmasan kifecsegte, mire felvilágosították, hogy csalók hálójaiba került. A csendőrök tudomást szerzván az esetről, Drótossal együtt mentek el a legközelebbi találkozóra és rövidesen Fischert és Weinberger is letartóztatták.

— **Támadás a kassai kaszinó igazgatója ellen.** Egy helybeli lap ujságpolemiből kifolyólag Lekly Gyulát, a kassai Társalgási Egyletben viselt igazgatói tisztviségében is megbántja. A nélkül, hogy az ujságpolemiaiba beavatkoznánk, nem hagyhatjuk szó nélkül, a kaszinó vezetésében, felvirágoztatásában bokros érdemeket szerzett igazgató méltatlan megbántását. A kaszinó több száz főből álló tagjai teljes elis-

meréssel és ragaszkodással viseltetnek igazgatójuk iránt, ki valóban önzetlen odaadással buzgólkodik társadalmi életünkben jelentékeny szerepre hivatott kaszinó fejlődésén. Husz év óta igazgatója Lekly Gyula a Kassai Társalgási Egyletnek s ez időre esik a kaszinó fejlődése, ez alatt nőttön-nőtt a kaszinó jelentősége, ezalatt történt, hogy saját palotájában a társasélet gócpontja. Husz év alatt rengeteg sok munkát és időt szentelt Lekly Gyula a kaszinó ügyének s évről-évre gyarapította érdemeit e téren is az igazgatói állással. A kaszinó szerepe Kassán különösen most, mikor a társadalomban szertehuzó áramlatok mindinkább lábra kapnak, igen jelentékeny. Valamennyiünk kötelessége, kik egészséges és modern társadalmi élet után áhitozunk, a kaszinó támogatása. Rossz szolgálatot tesz tehát az ügynek az, aki éppen a kaszinó vezetésének legmunkásabb tagját illeti méltatlan megbántásban. És hogy Lekly Gyula erőssége a kaszinónak, azt mindazok elismerik, kik nap-nap után szemtanui fáradhatatlan tevékenységének.

— Távozó tanító. Fekete Péter, a Kassai községi elemi iskola tanítója, a nagyváradi polgári fiúiskolához tanítónak nevezetett ki.

— A kassa—oderbergi vasut köréből. Békeffy Endre állomási főnök Sziklaszorosról Teschenbe az üzletvezetőséghez, Bulla Márton hivatalnok Iglórol Sziklaszorosra állomásfőnöknek áthelyeztetett.

— Egy orvos jubileuma. Gönczy Adolf dr. szikszói járásorvos e hó 2-án tölti be működésének huszonötödik esztendejét. Ez alkalommal az országos orvosszövetség abaujtorna-vármegyei fiókja Szikszón Szent Imrey Ákos dr. megyei főjegyző elnökle a közgyűlést tart s a gyűlés keretében ünneplést rendez a negyedszázad óta a közegészségügy terén buzgólkodó jeles orvosnak, dr. Gönczy Adoltnak.

— Életmentő tanító. Nagymihályról írják, hogy Jakab Mihály tanító a Laborcz-folyóban fürdött a napokban. Fürdés közben egy örvénybe jutott. Miután uszni nem tudott, már közel volt ahhoz, hogy a vízbe ful. Ekkor Hám Sándor tanító, aki ugyanakkor szintén fürdött, megmentette tanítótársának életét. A parton álló közönség Hám tanítót bátorságáért megéljenezte.

— Árvák megvendégelése. A Szegefű-utcán levő Daday-vendéglőnek 30 as asztaltársasága, mely jobbára iparosmesterekből áll, nemes jótékonytárgyat gyakorol már évek óta. A nyár egyik napján a tél folyamán egybegyűlt fillérekéből a Kassai Lajos-forrásnál megvendégeli az árvaházi gyermekeket. Ez évben, ma délután történik az árvák megvendégelése a Lajos forrásnál. A mai nemesszívű cselekedet annál is inkább teljességre érdemes, mert ma 10 esztendeje, hogy az asztaltársaság az árvákat szeretetebe fogadta.

— Doby Jenő temetése. Nagy részvét mellett kísérték el szombat délután utolsó útjára Doby Jenő iparművészeti iskolai tanárt, a Kassai származású kiváló rézkarcolóművészt. Temetése az Iparművészeti Iskola előcsarnokából ment végbe, ahol nagy és előkelő közönség gyűlt egybe a végtisztesség megadásására. Sorakban ott voltak az iskola itthon időző tanárai, élükön Fittler Kamill udvari tanácsos és Morelli Károly igazgatókkal, Feszty Árpád és Lesskó János helyettes-titkár, a Képzőművészeti Társulat főtitkára, Lipcsey József királyi tanácsos, Majorszky Pál dr. miniszteri titkár a művészeti ügyosztály képviselőjében és számos művésznünk. A lelkes búcsúztatója után a tanártársak nevében Fittler Kamill mondott a kedves halottnak, akit mindannyian egyaránt tiszteltek és becsültek, szeretetteljes utolsó istenhozzádot. Ezután a koporsót, mely a művészek szemfedőjébe volt burkolva, kivitték a gyászszobából s megindult a menet a temetőbe, ahol a pap imája után letették a halottat a földbe.

— Pénzküldemények Amerikába. A new-yorki cs. és kir. főkonzulátus ismételt panasz tárgyává tette, hogy a Magyarországról címére érkezett küldemények rendelkezése iránt a legtöbb esetben csak hosszadalmas levelezés útján tud tájékozást nyerni; az Északamerikai Egyesült Államokban ugyanis a postautalványokat nem kézbesítik a félnek, hanem a postahivatalok maguknál tartják, a postautalványon levő közleményeket és a pénz rendeltetésére vonatkozó esetleges feljegyzéseket pedig nem veszik figyelembe. Saját érdekében cselekszik tehát a nagyközönség, ha az Egyesült Államokban székelő cs. és kir. konzuli képviselőséghez intézett kisebb küldeményeket levélbélyegeken, a nagyobb összegű pénzküldeményeket pedig bankutalványokon (magyar bankoknak ottani bankintézetekre szóló csekkeiben), még pedig olyan ajánlott zárt levelekben küldi, a melyekben a pénzküldemény rendeltetése pontosan le van írva.

— Betörés ellen biztosításokat a legjutányosabb feltételek mellett eszközöl az Adria Biztosító Társulat. Bővebb felvilágosítással szolgál az Adria főügynöksége Kassa, Fő-utca 7. szám alatt.

— Uj cementáru-gyár Kassán. Göllner Zsigmond, a Vám-utca 2. számú házában modern berendezéssel cementáru gyárat létesített. A gyár gyártmányaiból különösen kiemelendő a Thoman féle hornyolt tetőcserép, mely a külföldön, építkezéseknél már teljesen kiszorította a téglatető cserépet. A cement tetőcserép tartósabb, könnyebb fedőanyag, nem eresztí át a vizet és sokkal olcsóbb, amennyiben egy kvadrátméterre 11 drb. tetőcserép kell mindössze. A cement tetőcserép ezenkívül sokkal tűzállóbb is mint a téglacserép. Az új cementgyár, melyet ajánlanak a felvidéki építésszek és építetőközönség figyelmébe az építkezéshez mindennemű cementárukat készít.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

Fővárosi tudósítónk telefon jelentése.

— Horvátok Csáktornyan.

— Megszurkált magyarok.

— Talpon a csendőrség.

Csáktornya, jul. 8.

A horvát orrongás ma átcsapott a Dráva innenső partjára. Csáktornya volt az első magyar hely, hol a horvát düh gyalázatos kitérősei megtámadták saját határain belül a magyarságot. A vérilázító cselekmény a csáktornyai vasuti vendéglőben játszódott le. A részletekről a következőket jelenthetem.

Urvanics Szvetozár horvát képviselő tegnap tartotta beszámoló beszédét Varasdon. Kisérétében egy nagyobb társaság, 39 hölgy és férfi ájtott ide Csáktornyára is.

A perronon a horvátok tüntettek a magyarság ellen és durva, magyargyalázó kifejezésekkel inzultáltak a perronon tartózkodó magyarokat. Innen a vasuti vendéglőbe vonultak.

Itt a horvátok beszédeket mondtak gyalázva és sértve a magyarokat. A vendéglőben egy pár magyar ember tartózkodott, akik hangosan kifakadtak a horvátok gyalázkodásai miatt. A horvátok erre valóssággal tombolni kezdtek és a magyarokra zudították egész dühüket. Ez

alatt mindnagyobb közönség gyűlt egybe. A horvátok dühükben a magyarokra vetették magukat. A magyarok védekeztek, a horvátok ekkor kirántották zsebkéseiket és mint megvadult tömeg szurkálni kezdtek.

Csak a rohamlépésben megérkező csendőrségnek volt köszönhető, hogy egyes sebesüléseken kívül súlyosabb veszedelem nem támadt. A csendőrség 13 nőt és 6 férfit letartóztatott és nemzetellenes izgatás és kihágás címén tesz feljelentést ellenük.

A városban óriási az izgalom. Az utcákon megerősített csendőrjáratok cirkálnak. A magyar lakosság katonai fedezetet készülni kéri.

— A kiegyezési tárgyalások.

Miniszterek Bécsben.

Bécs, július 8.

Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszterek, Popovich és Szerényi államtitkárok a kiegyezési tárgyalások folytatására ma ideérkeztek.

A tárgyalás főképp a fogyasztási adók és a vámtarifa körül még fennálló ellentétek kiegyenlítésére fog irányulni. De szőnyegre került a kvóta és a bankkérdés is. A mostani megállapodások igen súlyosan fognak a bankkérdésnek prejudikálni. A tárgyalások 3 napig tartanak.

— Összeütközött vonatok.

Milánó, jul. 8.

A pályaudvaron két személyvonat összeütközött, 20 ember meghalt, több megsebesült.

— Öngyilkos pénztárnok.

Eszék, jul. 8.

Rác Gusztáv pénztáros ma öngyilkosságot követett el. Tettének oka ismeretlen.

— Zágrábi hangulat.

Zágráb, jul. 8.

Zágráb nyugodt. Különösebb zavargások nem fordultak elő. A Jellasichek szobron megint ott függ a tábla: Jellasichek bán támadj föl. 1848—1907.

Hirdetések

Német nevelőnőt

sürgős belépésre keres egy intelligens család. Cim a kiadóhivatalban.

Egy 10 lóerejű 5 üléses

automobil

magnet gyujtóval. kifogástalan állapotban, elköltözés miatt olcsón eladó. Cim: a kiadóhivatalban.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK.

Teljesen befizetett részvénytőke: 60,000,000 Z.

Tartalékalap: 33,500,000 „

A MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK KASSAI FIÓKJA

Fő-utca 12. I. emelet.

Foglalkozik a bankszakmába vágó összes műveletekkel.

Betéteket ^{tőkekamat-} ^{adómentesen} 4%-kal

kamatoztat.

Hivatalos órák { d. e. 8¹/₂—12-ig.
d. u. 2¹/₂—4-ig.

Langue française. Nyári tanfolyam

Kezdők és haladók, kik a francia nyelvet a nyári hónapokban elsajátítani akarják, jelentkezhetnek személyesen vagy levélileg Buée tanár úrnál, Klobusitzky-utca 13 a. 12 óra-kor délben vagy este 7—8 óra között.

Rákóczi emlékkönyv.

Ezelőtt I kor., most 20 fill.

Cimlapján II. Rákóczi Ferencz életnagyságu képével (Lengyel Ede festőművésznek Abauj-Torna vármegye számára festett képe után.)

Tartalom:

Ahol Rákóczi megpihen Irta: Lengyel Menyhért. — Centum gradamina Hungariae contra Germanos, Irta: Kerekes György. — Tegnap és ma Irta: Mihalik József. — II. Rákóczi Ferenc emléke Kassán. Irta: Révész Kálmán. — Rákóczi Holesiczban. Irta: dr. Fényes Samu. — Rákóczi temetése. Irta: Köves Károly. — Kassa meghódol II. Rákóczi Ferencnek. Irta Szabó Adorján. — A rodostói temetés. Irta: Telepy Marcel.

* !! 17 diszes illusztráció !! *

Kiemelendők:

Rákóczi képe. — A kassai dóm. — Zrinyi Ilona. — Rákóczi felesége. — Zrinyi Ilona aláírása. — Az egykori Ferenczrendi templom külseje és belseje, ahol a fejedelem imádkozni szokott volt. — A Rákóczi templom, melyet Báthori Zsófia épített, külső és belső képével. — Rákóczi két fia: József és György. — A fejedelem pecsétje. — Beresényi Miklós arcképe egykori festmény után. — Beresényiné Csáky Krisztina arcképe. — II. Rákóczi Ferencz Eptapluma. — II. Rákóczi Ferenc sarkofágja a székes-egyházi kriptában. — A kassai erődítés alaprajza és Kassa látképe 1617-ből.

Rákóczi emlékkönyv diszes kiállítású, kvart nagyság, 40 oldal terjedelmű.

Ezelőtt I K, most 20 fill.

Kapható a NAPLO kiadóhivatalában. Postán küldve 10 fillér postadíjjal több. Az ára bélyegeken is beküldhető.

Kiadó: Murányi József.

o o o LELKIISMERETES MUNKA o o o

STEINER ADOLF és TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, KOVÁCS-UTCA 30.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

GANZ-FÉLE

villamossági részvénytársaság

kassai irodája: KAZINCZY FERENC-UTCA 4. sz. I. em.

TELEFON: 328. (vagy: BARKÓCZY-UTCA 5.) TELEFON: 328.

Elvállalja bármilyen elektromos világítás és erőátviteli telepek és berendezések tervezését, kivitelét, azok szerelését, ellenőrzését, valamint meglevő berendezések átszerkesztését, továbbá magánházak és lakások villanyvilágítási berendezését. Mindennemű, az elektromos telepek és magánosok részére szükséges világítási és szerelési anyagok elárúsítása.

BALLA MIHÁLY

mechanikus és villamos szerelő

Telefonszám: 372. Kassa, fő-utca 51. sz. Telefonszám: 372.

1896. év óta villanyos műszaki műhelyemet és raktáramat sikerült oly versenyképessé tenni, hogy bármely gyárral a házi távirda, távbeszélő, villámhárító és villanyvilágítási szerelésben a versenyt felveszem.

Állandó nagy raktár villanyvilágítási csillárok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi villanyozó gépekben. Vidéki megrendeléseket azonnal és leggyorsabban készítek. Minden munkáért 2 évi jótállást vállalok. Terveket és költségvetést díjmentesen készítek.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket kamatoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlán adómentes

4%-kal

a legelőnyösebb visszafizetési módokat mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. Folyószámlahitel engedélyez fedezet alapján. Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtalanul vált be. — Felvilágosítások készséggel adtnak.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA